

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Legea nr. 189/2000 a fost aprobată Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare.

Potrivit art. 1 din această lege, "beneficiază de prevederile prezentei ordonanțe persoana, cetățean român, care în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 pînă la 6 martie 1945 au avut de suferit persecuții din motive etnice după cum urmează:

- a) a fost deportată în ghetouri și lagăre de concentrare din străinătate.
- b) a fost privată de libertate în locuri de detenție sau în lagăre de concentrare.
- c) a fost strămutată în altă localitate decît cea de domiciliu.
- d) a făcut parte din detașamentele de muncă forțată.
- e) a fost supraviețuitoare a *trenului morții*.
- f) aceste soțul sau soția persoanei asasinate sau executate din motive etnice, dacă ulterior nu s-a recăsătorit".

Potrivit acestui text de lege, măsurile reparatorii s-ar aplica și românilor din localitățile Ardealului de Nord, ocupat de Ungaria în urma Dictatului de la Viena din 30 august 1940.

În practică, unele direcții generale județene de muncă și protecție socială refuză să acorde drepturile prevăzute de Legea 189/2000 persoanelor care au suferit persecuții din partea statului maghiar, în perioada 30 august 1940 – 6 martie 1945, pe considerentul că erau români. Refuzul acestora se întemeiază pe o inexactitate a legii care se referă la acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940, pînă în 6 martie 1945, din motive etnice. La 6 septembrie 1940, în urma renunțării la tron a regelui Carol al II-lea în favoarea fiului său Mihai, acesta din urmă emite un decret prin care îi acordă mareșalului Antonescu puteri depline în funcția de "Conducător al statului".

Ori, Dictatul de la Viena a fost semnat la 30 august 1940, deci cu 6 zile mai devreme decît termenul prevăzut de Legea 189/2000, iar în perioada 30 august 1940 – 25 octombrie 1945 Ardealul de Nord a fost ocupat de Ungaria și nu făcea parte din teritoriul național.

Pentru a înlătura orice arbitrar în aplicarea Legii nr., 189/2000, considerăm că este necesară completarea acestei prin adăugarea unui alineat nou la art. 1, cu următorul conținut: "De prevederile prezentei legi beneficiază și persoanele strămutate din localitățile Ardealului de Nord, ocupat de către Ungaria în urma Dictatului de la Viena din 30 august 1940".

Întrucât drepturile prevăzute de Legea nr. 189/2000 se acordă începînd cu luna următoare aprobării cererii, pentru a preîntîmpina prejudicierea beneficiarilor, solicităm dezbateră prezentului proiect de lege în procedură de urgență.

Suntem de acord, de asemenea, ca Guvernul să-și însușească propunerea noastră legislativă și să soluționeze problema printr-o Ordonanță de urgență.

Inițiator,

Deputat VASILE MOIȘ

